

Dienst Justitiële Inrichtingen

Jaarrapportage Duurzaamheid DJI

2023

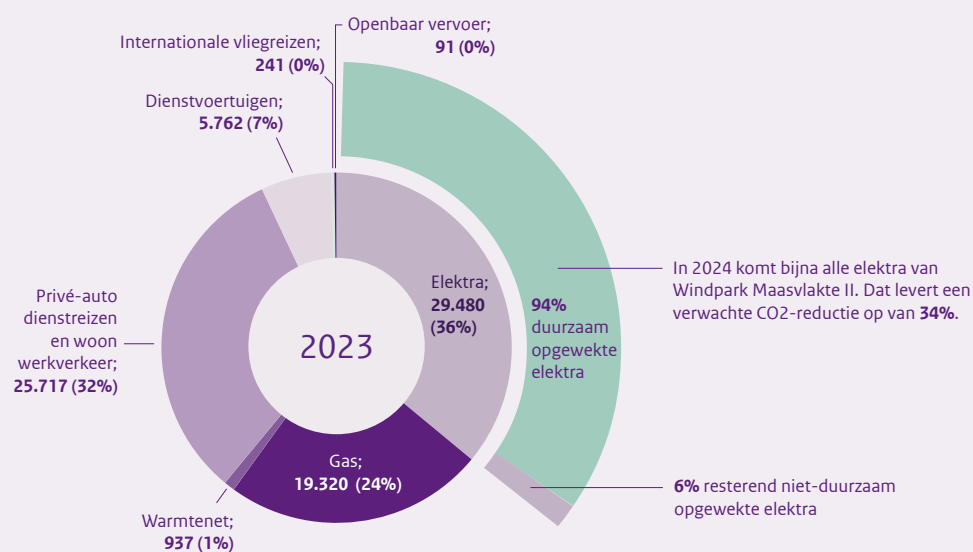
Overzicht CO₂-emissies

In deze rapportage wordt van een aantal specifieke onderdelen de CO₂-uitstoot getoond. Dit zijn de onderdelen die de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) moet verantwoorden voor de CO₂-prestatieladder. Dit CO₂-managementsysteem kent 5 verschillende niveaus (treden van de ladder) waarbij JenV (en ook DJI) is gecertificeerd voor trede 3. Dat betekent dat we inzicht hebben in de CO₂-uitstoot van onze eigen organisatie, dat we reductiedoelen nastreven, hierover communiceren en hierin samenwerken met andere partijen. Elk jaar wordt DJI hiervoor geaudit door een onafhankelijke auditor.

Scope 1 en 2 emissies

Onderstaande figuur geeft de CO₂-uitstoot van DJI weer van de eigen organisatie. Daarbij gaat het over de energie die de organisatie verbruikt en het brandstofverbruik. Dit zijn de zogenaamde scope 1 en 2 emissies (volgens het Greenhouse Gas Protocol). Het doel van JenV is om te stijgen op de CO₂-prestatieladder. Daarbij zal ook gekeken worden naar scope 3 emissies. Deze emissies gaan over de gehele keten. Onderwerpen die dan in beeld komen zijn bijvoorbeeld afval, voeding en andere inkoop. Deze onderwerpen zullen de figuur weer doen veranderen.

Afname van de CO₂-uitstoot 2024

Vooraf de verwachte afname van de CO₂-uitstoot voor het elektriciteitsverbruik in 2024 valt op. Door samen met andere overheden te participeren in een windpark is vanaf 2024 bijna alle elektra duurzaam opgewekt op Nederlandse bodem. Dit levert in een klap een reductie op van 34% van de hier getoonde emissies. Een enorme prestatie die voor andere vormen van uitstoot moeilijk te evenaren zal zijn. Het gasverbruik is vanaf 2024 de grootste veroorzaker van de CO₂-uitstoot van DJI.

Woord vooraf

“Bij DJI zijn we niet van de kleine getallen”

Meer dan 50 locaties, waaronder 26 penitentiaire inrichtingen, meer dan 16.000 medewerkers en dagelijks meer dan 10.000 justitiabelen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Bij de Dienst Justitiële Inrichtingen zijn we niet van de kleine getallen. DJI is een grootverbruiker binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid. Goed voor meer dan de helft van het energieverbruik, een groot gedeelte van het afval en tweederde van het wagenpark van het ministerie. De rapportage geeft hier duidelijk inzicht in.

Niet eenvoudig

De omvang van de organisatie geeft direct de impact van de verduurzamingsopgave aan. Die opgave is groot. De duurzame doelstellingen van de Rijksoverheid zijn voor DJI niet eenvoudig. Het vergt tijd, capaciteit, financiën en geduld om grote projecten te initiëren. Als het dan lukt is het effect ook groot. Zo zet DJI begin 2024 een grote stap met de verduurzaming van de electriciteit door de participatie in een windpark op de Maasvlakte. Een aansprekende en impactvolle maatregel.

Kansen en mogelijkheden

Er liggen grote, uitdagende duurzaamheidsopgaven in het verschiet de komende jaren. Deze eerste duurzaamheidsjaarrapportage laat zien wat onze kansen en mogelijkheden zijn. Het is aan ons om maatregelen te treffen die aan de brede duurzame opgave tegemoet komen. Interessant is het om deze opgave te verbinden aan ons primair proces. Zo verbeteren we gelijk het werk- en leefklimaat in detentie. Ik zie dit als een gezamenlijke opgave, zowel binnen DJI als ook op departementaal niveau.

Alleen door slim samen te werken gaat dit ons lukken.

Wim Saris
Directeur-Generaal Dienst Justitiële Inrichtingen

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Energieverbruik	6
1.1 Gas en elektra	6
1.2 Hernieuwbare bronnen	8
1.3 Opwekking hernieuwbare energie	8
1.4 Energielabels	8
2. Monitoring gasreductie	10
2.1 Wet Milieubeheer	10
2.2 Het Klimaatfonds	11
3. Omvang (rest)afval	12
3.1 Nieuw initiatief: de Afval Hub in PI Dordrecht	12
4. Mobiliteit	13
4.1 Rijksbrede verduurzaming van mobiliteit	13
4.2 Samenstelling wagenpark DJI	14
4.3 Dienstfietsen	17
4.4 Woon-werkverkeer	17
4.5 Openbaar vervoer	18
4.6 Internationale treinreizen	18
4.7 Vliegreizen	18
5. CO₂-Prestatieladder	19
6. Conclusie en aanbevelingen	20
6.1 Conclusies	20
6.2 Aanbevelingen	20
7. Bijlagen	21
7.1 Informatiestatuut	21
7.2 Tabellen	26
Colofon	31

Inleiding

In deze jaarrapportage duurzaamheid wordt de data weergegeven die de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) aanlevert conform **hoofdstuk 2 Duurzaamheid** uit het informatiestatuut (zie kader). Het is een rapportage over 13 (deel)onderwerpen waaronder energieverbruik, energiebesparing, restafval en mobiliteit. De rapportage komt voort uit diverse rijksbrede afspraken zoals de Klimaatwet, een verordening van de Raad van EU (gasreductie), de wet Milieubeheer en de duurzaamheidsagenda van de Rijksoverheid.

Het kabinet heeft het verduurzamen van Nederland als belangrijke doelstelling. De Rijksoverheid levert hier via de eigen bedrijfsvoering een bijdrage aan. DJI heeft hier zo blijkt ook uit deze rapportage als grote uitvoeringsorganisatie een aanzienlijk aandeel in. Het doel van deze rapportage is monitoren van de voortgang in het behalen van de doelstellingen.

Voor het eerst is deze rapportage door team Duurzaamheid van DJI opgesteld. Veel data zijn in het verleden door anderen aangeleverd, zonder medeweten van DJI. Door zelf de data te verzamelen ontstaat eigenaarschap en bewustwording over de data en de datastromen binnen DJI, het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en de Rijksoverheid. Met deze rapportage neemt DJI de regie in eigen hand.

In deze rapportage is geprobeerd de data zo goed mogelijk in kaart te brengen. In sommige gevallen is context bij de data gegeven door deze te vergelijken met andere organisaties of de Rijksoverheid.

Wolter van der Vlist

Namens Team Duurzaamheid
Directie Facilitair, Huisvesting en Inkoop (FHI)

Het informatiestatuut

Jaarlijks wordt het Informatiestatuut Rijksoverheid vastgesteld. Het Informatiestatuut is een overeenkomst tussen de ministeries/organisaties en de DG Digitalisering en Overheids Organisatie (DGDOO) van het ministerie BZK over de aanlevering van basisinformatie en beschrijft welke informatie waarom, wanneer en op welke manier wordt verzameld. Een groot deel van de informatie wordt gerapporteerd aan de Tweede Kamer via de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR), maar de informatie wordt ook gebruikt voor dashboards en andere rapportages ten behoeve van beleidssturing en -monitoring.

1. Energieverbruik

Dit hoofdstuk geeft inzicht in een tweetal energiegerelateerde onderwerpen. Allereerst het daadwerkelijke energieverbruik (en de energieopwek) van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) in 2023. Vervolgens toont het de naleving van de energiebesparingsvoorschriften voortkomend uit de wet Milieubeheer. Deze rapportage werkt aan de hand van de CO₂-prestatieladdermethode. Deze methode maakt gebruik van de vastgestelde lijst van emissiefactoren (zie tabel 14 in bijlage), zoals brandstoffen voertuigen en elektriciteit.

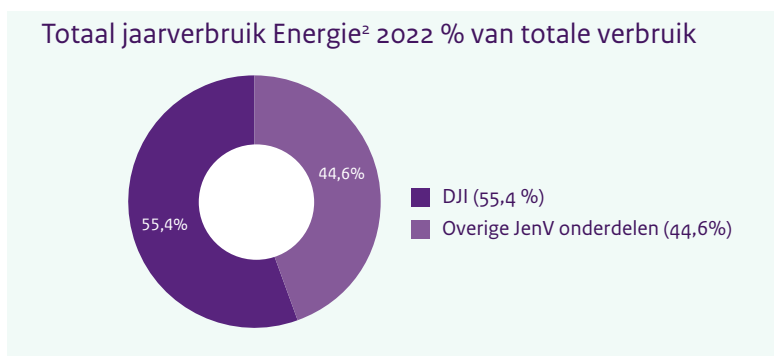
1.1 Gas en elektra

1.1.1 DJI als onderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid

Om te laten zien wat de omvang van DJI is als onderdeel van JenV, kijken we naar de gegevens van 2022. Deze data is onlangs gepubliceerd in de rapportage van de JenV-brede CO₂-Prestatieladder over 2022. DJI is verantwoordelijk voor 55 procent van het totale energieverbruik van het ministerie van Justitie en Veiligheid¹. Hiermee is DJI de grootste energieverbruiker van JenV (excl. de Nationale Politie). De energie die DJI gebruikt bestaat uit verschillende onderdelen, waarvan het overgrote deel wordt gehaald uit fossiele brandstoffen. Het Klimaatakkoord kent verschillende doelen als het gaat om energie. Deze zijn:

- In 2030 is het gasverbruik van het Rijk met 30 procent afgenomen ten opzichte van 2019, en voor minimaal 50 procent afkomstig uit hernieuwbare bronnen;
- In 2030 is de elektriciteit die door de Rijksoverheid wordt gebruikt 100 procent hernieuwbaar en is het energieverbruik van de kantoren met 50 procent gereduceerd ten opzichte van 2008.

Op dit moment wordt binnen de Rijksoverheid gewerkt aan de herijking van het Klimaatakkoord. De verwachting is dat dit ook effect heeft op de te behalen doelen.

Figuur 1 Energieverbruik DJI als percentage van JenV, 2022

1.1.2 Gasverbruik

Het gasverbruik binnen DJI is 286 TJ (9.053.439 m³) in 2023. De figuur op de volgende pagina geeft het verbruik van aardgas weer sinds 2019. Het gasverbruik van het Rijk moet in 2030 met 30 procent gedaald zijn t.o.v. 2019. Na 5 jaar is bij DJI de daling 13 van die beoogde 30 procent. Het vraagt extra onderzoek om vast te stellen of dat komt door verduurzamings- of besparingsmaatregelen. De reductie van het gasverbruik van DJI wordt verder toegelicht in hoofdstuk 2 van deze rapportage: 'Monitoring gasreductie'.

Veel van de gerealiseerde reductie lijkt toe te schrijven aan weersinvloeden. Meer hierover in hoofdstuk 2.

DJI heeft 73 gasaansluitingen, waarvan 36 grootverbruik-aansluitingen en 37 kleinverbruik. Het totale bruto-vloeroppervlakte (bvo) van deze panden is 1.979.295 m². In onderstaande figuren 2 en 3 is de data van de grootverbruik-aansluitingen weergegeven. Kleinverbruik-aansluitingen zijn hierin niet meegenomen omdat de data op dit moment onbetrouwbaar is. Deze data is goed voor naar schatting 4 procent van het totale gasverbruik.

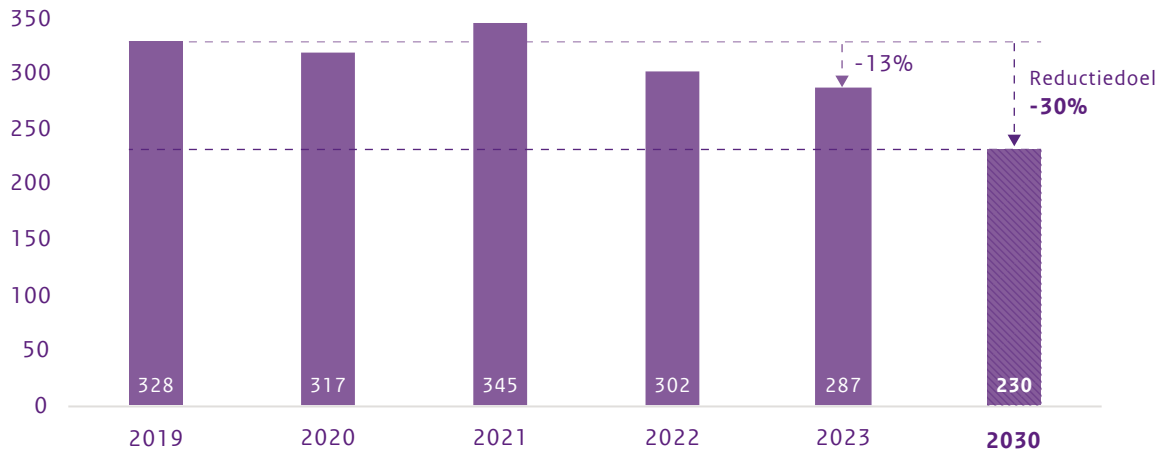
¹ O.b.v. CO₂-Prestatieladder 2022 JenV, exclusief Nationale Politie. Voor de certificatie voor de CO₂-Prestatieladder wordt ieder jaar een audit uitgevoerd. De audit van 2024 besloeg het jaar 2022.

² Energie betreft alleen gas, stadswarmte en elektra.

Het gemiddelde gasverbruik van een Nederlands huishouden is 1.200 m³ gas. Het verbruik van DJI is vergelijkbaar met meer dan 7.500 huishoudens.

Gasverbruik 2019-2023 TJ

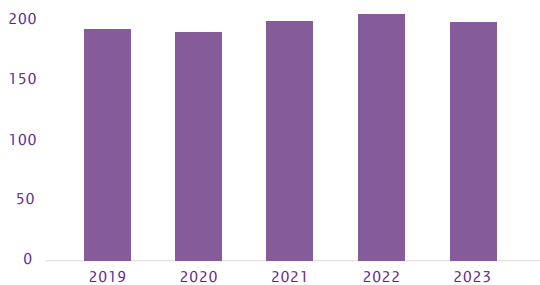
Figuur 2 Aardgasverbruik DJI in TJ, 2019-2023

1.1.3 Elektriciteitsverbruik

Het elektriciteitsverbruik van DJI is 198 TJ (55 GWh) in 2023. In figuur 3 is het elektraverbruik van 2019 tot en met 2023 weergegeven. Deze data geeft enkel de grijze stroom weer die van het net wordt gehaald. Vanaf 2024 wordt het overgrote deel van de elektra groene stroom, opgewerkt op de Windpark Maasvlakte II.

Er is nog onvoldoende inzicht in de opwek van duurzame energie op eigen gronden. In de loop van 2024 hopen wij hier meer inzicht in te krijgen. Meer informatie hierover is te lezen in paragraaf 1.2: 'Hernieuwbare bronnen'.

Elektraverbruik 2019-2023 TJ

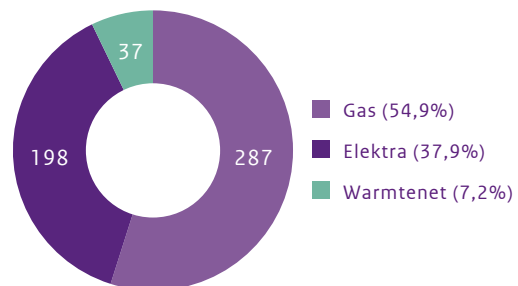

Figuur 3 Elektriciteitsverbruik DJI in TJ, 2019-2023³

1.1.4 Totaal energieverbruik

DJI gebruikt 5 verschillende energiebronnen: grijze stroom van het net, aardgas, warmtenetten, zonnepanelen en één windmolen (in Zaanstad). In de onderstaande figuur is het volledige werkelijke energieverbruik van DJI in 2023 weergegeven. Deze weergave is exclusief zonne- en windenergie, aangezien deze data nog niet compleet is voor het gehele jaar. Exclusief deze duurzame opwerk, verbruikte DJI 522 TJ energie in 2023.

Werkelijk energieverbruik 2023 in TJ

Figuur 4 Werkelijk energieverbruik in TJ (gas, elektra, warmtenet), 2023

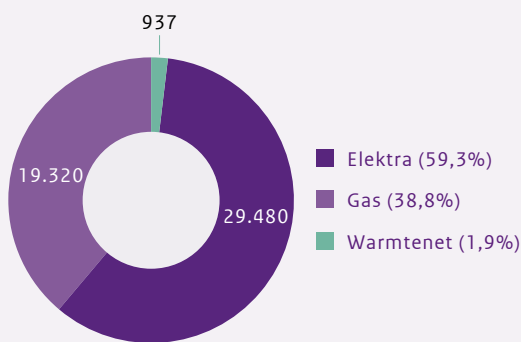
³ Het informatiestatuut vraagt om het elektriciteitsverbruik zonder laadpunten t.b.v. elektrische voertuigen. Deze informatie kan DJI op dit moment niet uitgesplitst aanleveren. Het getoonde verbruik in TJ is daarom inclusief de laadpunten van DJI.

1.1.5 CO₂-emissies energieverbruik

Het Rijk heeft als doelstelling een klimaatneutrale bedrijfsvoering te hebben in 2030. Uit eerdere rapportages van DJI⁴ blijkt dat het grootste deel van de uitstoot komt van het gas- en elektraverbruik. In onderstaand figuur is de CO₂-uitstoot per energiebron weergegeven.

De totale uitstoot van energie over het jaar 2023 is 49.737 ton CO₂. Het grootste deel van deze uitstoot is afkomstig uit het elektraverbruik. In 2024 zal de uitstoot van DJI significant verminderen door de participatie in het windpark Maasvlakte II. Meer hierover in de paragraaf 1.2.

Uitstoot per energiebron in tonnen CO₂

Figuur 5 CO₂-uitstoot per energiebron (gas, elektra, warmtenet⁵), 2023⁶

1.2 Hernieuwbare bronnen

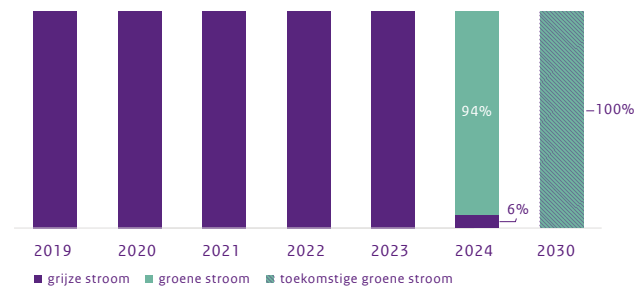
1.2.1 DJI afnemer van Windpark Maasvlakte II in 2024

Vanaf 1 januari 2024 neemt het Ministerie van JenV windenergie af van Windpark Maasvlakte II. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is de opdrachtgever van dit project en Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de uitvoering. DJI is als deelorganisatie van JenV afnemer van de geproduceerde energie.

In de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2039 zal 15 procent van de geproduceerde energie door de Maasvlakte II naar JenV gaan. In de volgende periode van januari 2040 tot en met december 2048 zal dit een kleiner aandeel zijn. Een deel van de molens staat op de harde zeegeving, dat in 2039 verwijderd moet zijn.

Hiermee zal DJI vanaf 2024 per jaar 52 GWh groene windenergie tot haar beschikking hebben. Het huidige jaarlijkse elektriciteitsverbruik van DJI is 55 GWh. Met deze overstap is de verwachting dat 94 procent van het elektriciteitsverbruik duurzaam wordt opgewekt.

Percentage groene stroom 2019 - 2024

Figuur 6 'Percentage grijze en groene stroom 2019 - 2030'

1.3 Opwekking hernieuwbare energie

In navolging op het Klimaatakkoord moet in 2030 de elektriciteit die door de Rijksoverheid wordt gebruikt 100 procent hernieuwbaar zijn. Het landelijke programma Zon op Dak draagt hieraan bij.

Ondanks de in 2020 aangekondigde gezamenlijke aanpak voor zonnepanelen op de gevangenissen van DJI, heeft DJI momenteel drie locaties waar energie wordt opgewekt op eigen gronden. Dit zijn sinds de oplevering de PPS-locatie JC Zaanstad (incl. windmolen), de DV&O locatie in Zoetermeer en (sinds 2023) PI Dordrecht.

Op dit moment is het door incomplete data niet mogelijk om goed inzicht te geven in het aandeel hernieuwbare energie in de bedrijfsvoering van DJI. Het RVB is bezig met het plaatsen van slimme meters voor deze aansluitingen, zodat de zon- en winddata correct weergegeven zal worden in het energiedashboard 'DB Energie'.

1.4 Energielabels

DJI dient uiterlijk 31 december 2026 te voldoen aan de verplichting voor de kantoren om minimaal een C label te hebben. Dit wordt uitgevoerd door middel van de zogenaamde portefeuilleaanpak.

DJI heeft 42 kantoorlocaties, hiervan vallen er 17 locaties onder de label C-verplichting. 16 van de 17 kantoorgebouwen hebben reeds minimaal label C. Er is nog één object in Vught dat niet op label C zit, maar de benodigde werkzaamheden voor de verduurzaming zijn ingepland in de meerjaren onderhouds-planning (MOIP). De overige 26 kantoorlocaties vallen niet onder de verplichting, omdat deze panden minder dan 50% een kantoorfunctie hebben; monumenten zijn; binnen twee jaar worden gesloopt/getransformeerd/onteigend; of kleiner zijn dan 100 m².

De doelstelling uit het Klimaatakkoord betreft enkel de gebouwen met een kantoorfunctie.

⁴ Alle voetafdrukken van DJI zijn te vinden op DJI.nl

⁵ De warmtenet data van PI Sittard over 2023 is incompleet, deze is daarom niet meegenomen in dit figuur.

⁶ Voor de berekening van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van de emissiefactoren van <https://www.CO2emissiefactoren.nl/>. Zie tabel 14 in de bijlagen voor alle gebruikte emissiefactoren.

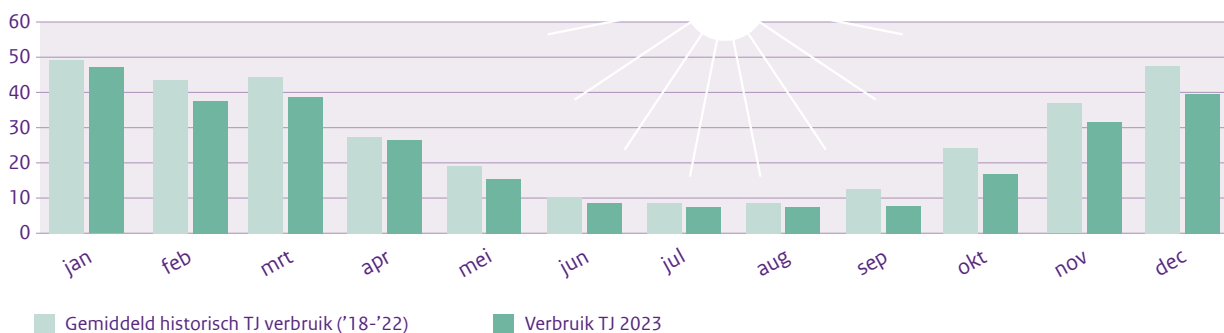
2. Monitoring gasreductie

In het najaar van 2022 heeft de Rijksoverheid de opdracht gegeven om waar mogelijk 15 procent gasreductie te realiseren ten opzichte van het gemiddelde gasverbruik van de afgelopen vijf jaar (historisch verbruik). Deze opdracht is voor 2023 verlengd.

Als grootverbruiker binnen de Rijksoverheid heeft DJI in het najaar van 2022 vijf maatregelen opgesteld. Het Rijksvastgoedbedrijf en de partijen op locatie die verantwoordelijk zijn voor de installaties kregen hierbij de opdracht om de eerste drie maatregelen te onderzoeken en uit te voeren waar mogelijk. De laatste twee maatregelen zijn als opdracht gegeven aan de inrichting:

1. De thermostaat in alle gebouwen van 21 naar max. 19 graden;
2. Verlagen van de warmwatertemperatuur;
3. Verwarming vorstvrij (stand 1) in niet-verblijfruimte en niet verwarmen van gangen;
4. Lichten uit in ongebruikte ruimtes en bij vertrek uit een ruimte;
5. Vermindering warmwatergebruik.

Maandelijks gasverbruik

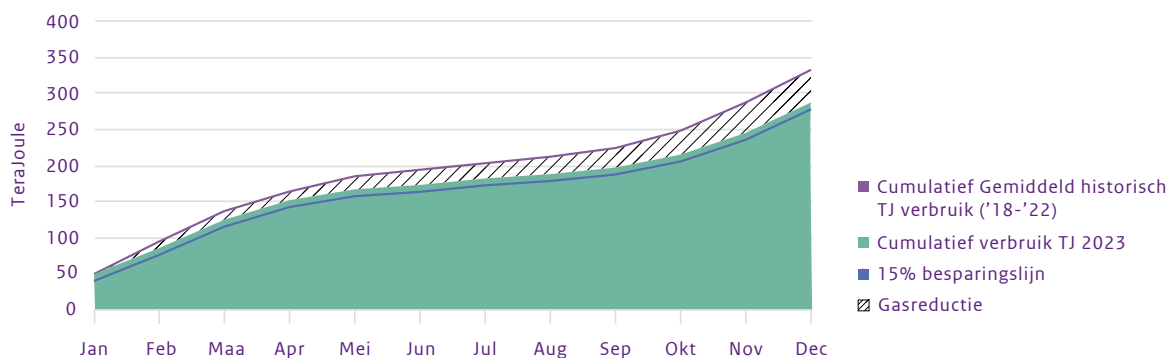

Figuur 7 Gasverbruik TJ t.o.v. historisch gemiddelde (2018-2022) verbruik per maand

In de onderstaande figuur is het gasverbruik van DJI van 2023 afgezet tegen het gemiddelde verbruik van 2018 t/m 2022⁷. Om de 15 procent reductie doelstelling te behalen, is een reductie nodig van 1.586.012 m³ gas.

Vanaf 1 januari tot en met 31 december 2023 is er ongeveer 1.519.972 m³ minder gas verbruikt t.o.v. het historisch gemiddelde (14 procent). Daarmee zit de gasreductie in 2023 op 14 van de 15 beoogde procent.

Cumulatief gasverbruik

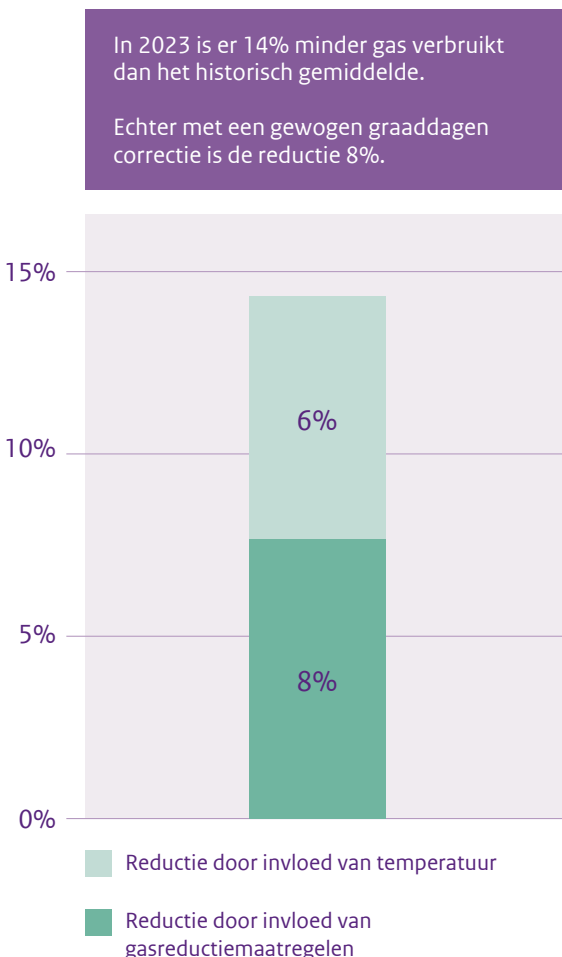

Figuur 8 Cumulatief gasverbruik TJ t.o.v. cumulatief historisch gemiddelde (2018-2022) verbruik per maand, 2023

⁷ Maandelijks inzicht is enkel verkrijgbaar bij gebouwen met een slimme meter, waardoor het verbruik van een aantal kleingebruikers niet is meegenomen. Dit aandeel is marginaal (3,6 procent).

Om te kunnen vaststellen of de door DJI uitgevoerde besparende maatregelen effectief zijn geweest is het interessant om te corrigeren voor de buitentemperatuur. Hoe warmer het is, hoe minder gasverbruik er nodig is. Dit wordt gedaan met behulp van graaddagen. In de onderstaande figuur is te zien dat het weer veel invloed heeft gehad op het gasverbruik. In 2023 is 14 procent minder gas verbruikt dan het historisch gemiddelde⁸. Echter, met een gewogen graaddagencorrectie is de reductie 8 procent. 6 procentpunt is toe te schrijven aan de hogere temperatuur in 2023.

Reductie 2023 tov historisch gemiddelde ('18-'22)

Figuur 9 Reductie zonder correctie en met gewogen graaddagencorrectie

2.1 Wet Milieubeheer

Grote gebouw eigenaren kennen de mogelijkheid om door middel van een aanpak met vierjaarlijkse portefeuilleroute-kaarten verantwoording af te leggen aan de omgevingsdiensten op basis van werkelijk energieverbruik. Naar aanleiding hiervan is er door het RVB een portefeuille-aanpak voor het vastgoed van DJI ontwikkeld. Het doel van deze portefeuilleaanpak is om de ambitieuze lange termijn klimaatdoelen te halen en de uitvoerbaarheid te vergroten, zonder hierbij de korte termijn resultaten uit het oog te verliezen.

De kernpunten van de portefeuilleaanpak zijn: meer sturen op doelen in plaats van op losse maatregelen, meer ruimte voor een planmatige uitvoering, een landelijke uniforme beoordeling door de bevoegde gezagen en het verminderen van de administratieve lasten. In ruil daarvoor committeren deelnemers zich met de onderstaande KPI's aan een bovenwettelijk ambitieniveau.

In de portefeuilleaanpak zijn twee afspraken beschreven (gemiddeld voor alle deelnemers portefeuilleaanpak):

1. Het finaal fossiel energieverbruik reduceren met 22 procent over vier jaar - 5,5 procent per jaar;
2. Het finaal totaal energieverbruik reduceren met 14 procent over vier jaar - 3,5 procent per jaar.

Het behalen van de gestelde afspraken en de erkende maatregelen lijst (EML)⁹ zijn sterk gebonden aan de capaciteit van het RVB en de E&K-partijen op locatie. Een groot deel van energiereductie is afhankelijk van het instellen van de gebouwbeheersystemen op locatie. Echter, een deel van deze systemen zijn verouderd waardoor aanpassingen beperkt worden. Het inspecteren van de erkende maatregelen zal grotendeels op basis van lopende inspecties en via reeds gecontracteerde diensten verlopen. Het realiseren van de erkende maatregelen per eind 2026 vraagt extra capaciteit van het RVB en de markt.

De opwek van groene energie is ook een belangrijk punt m.b.t. het reduceren van fossiele energie. Met de deelname aan Windpark Maasvlakte II in 2024 wordt een groot deel van de energievraag duurzaam opgewekt.

⁸ PBL Herziening weerscorrectie voor ruimteverwarming (pbl.nl). De standaard dagtemperatuur die als afkapgrens geldt is 18°C. De berekende graaddagen worden niet gecorrigeerd voor seizoensinvloeden.

⁹ In de Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML) staan energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. De EML bestaat uit 3 onderdelen: Gebouwen, Faciliteiten en Processen. Met de EML kan aan de energiebesparingsplicht worden voldaan. (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/erkende-maatregelenlijsten-eml-vanaf-2023>)

Het totale energieverbruik zal echter ook gereduceerd moeten worden. Figuur 8 (op pagina 9) laat zien dat de totale gasvraag in 2023 marginaal is afgenomen t.o.v. het gemiddelde van de voorgaande 5 jaar. Een verklaring hiervoor kan het relatieve zachte weer in de winter zijn. Ook zal de vervanging van TL naar LED verlichting en andere energiezuinige apparaten invloed kunnen hebben op de totale energievraag. De aangelegde laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen leidt daarnaast ook tot een toename van de elektriciteitsvraag.

2.2 Het Klimaatfonds

Het Klimaatfonds van circa € 35 mld. is een belangrijk middel in het behalen van de gestelde doelen in het Klimaatakkoord. Samen met de maatregelen die het kabinet heeft voorgesteld op het gebied van normeren en beprijzen, zorgen de middelen uit het Klimaatfonds voor een hefboomeffect. Het kabinet verwacht dat dit leidt tot meer en gerichtere investeringen van de Rijksoverheid, burgers, medeoverheden, bedrijven en organisaties, wat het halen van de klimaatdoelen dichterbij zal brengen.

DJI heeft dit jaar een aanvraag gedaan voor €67 miljoen uit het Klimaatfonds. Deze gelden zullen worden gebruikt om 40 procent van de duurzaamheidsinvestering van een vijftal renovatieprojecten te financieren. Om deze gelden te mogen gebruiken, moet voor 2030 de uitvoering van deze projecten gestart zijn. Jaarlijks vindt er een aanvraagronde plaats.

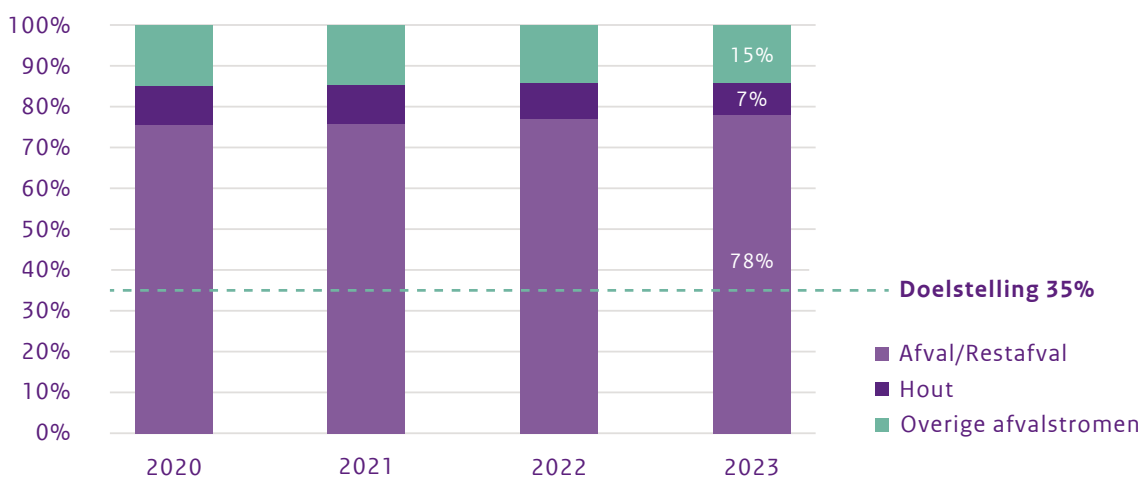
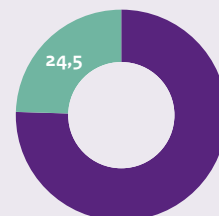
3. Omvang (rest)afval

In de duurzaamheidsagenda van de Rijksoverheid is een doelstelling opgenomen over afval. De doelstelling is om herinzetbare grondstoffen te creëren met de laagst mogelijke milieudruk. Hieruit volgend heeft de Rijksoverheid als doel om per 1 januari 2023 maximaal 35 procent restafval van het totale afval van de aangewezen Rijkskantoren over te houden. Zoals uit onderstaande alinea blijkt is die doelstelling niet behaald.

Huidige situatie

Het percentage restafval van DJI in 2023 is weergegeven in onderstaande figuur. Al jaren is de verdeling tussen de verschillende afvalstromen redelijk stabiel. Het percentage restafval is met 78 procent ruim 2 keer zo hoog als de doelstelling. De totale omvang van het afval van DJI is al jaren stabiel rond de 6,2 miljoen kilo. Daarvan is 4,8 miljoen kilo restafval.

DJI is binnen de Rijksoverheid goed voor 24,5 procent van al het afval

Figuur 10 Overzicht afvalstromen DJI in percentages (2020-2023)

3.1 Nieuw initiatief: de Afval Hub in PI Dordrecht

In een werkzaal in PI Dordrecht wordt hard gewerkt aan de inrichting van 'de Afval Hub'. In deze werkzaal zal vanaf begin tweede kwartaal 2024 door gedetineerden dagelijks het afval van de locatie (op jaarbasis 220.000 kilo, 4 procent van het totaal van DJI) worden nagescheiden. In een samenwerking met FB DJI en In-Made wordt gekeken hoe afvalscheiding in de complexe detentie-omgeving mogelijk is. Dit project is mede tot stand gekomen met behulp van speciale duurzaamheidsgelden van het ministerie van JenV.

Dit project draagt bij aan:

- Verkrijgen van inzicht in het afval van de gevangenis;
- Vergroten van de kennis over afval in detentie;
- Introduceren afvalscheiding op de leefafdelingen;
- Verbeteren van contractuitvoering (o.a. voeding en textiel);

- Verkleinen van de afvalstroom (incl. mogelijke kostenreductie);
- Verkleinen van het percentage restafval (tot onder de norm van 35 procent);
- Aanleveren van zuivere monostromen;
- Bieden van opleidingsmogelijkheden (werk na detentie) voor gedetineerden;
- Ontwikkelen blauwdruk voor andere locaties;
- Aansluiten bij de maatschappelijke gangbare praktijk van afvalscheiden.

4. Mobiliteit

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de verschillende vormen van mobiliteit binnen DJI, zoals het wagenpark, woon-werkverkeer, het openbaar vervoer en (internationale) dienstreizen.

4.1 Rijksbrede verduurzaming van mobiliteit

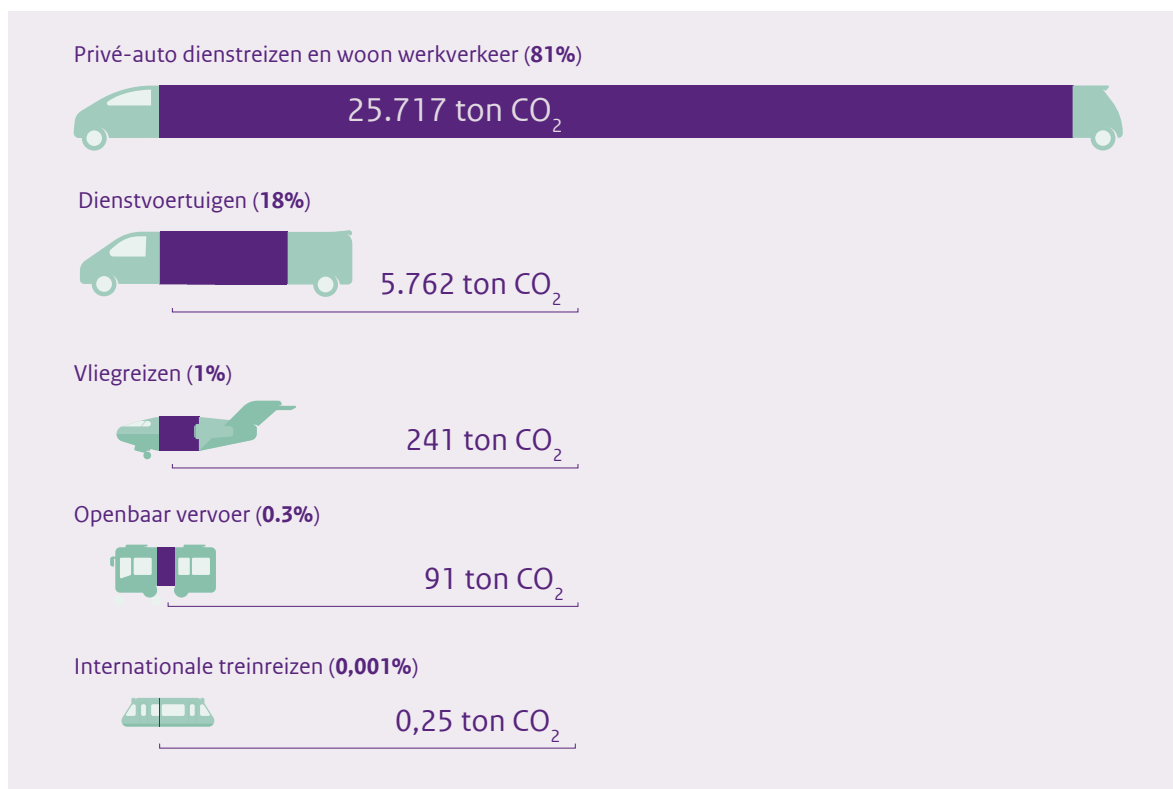
In het Klimaatakkoord is ten aanzien van de verduurzaming van de zakelijke mobiliteit het volgende opgenomen:

- De Rijksoverheid halveert in 2030 de uitstoot van haar zakelijke mobiliteit;
- Daarnaast heeft de Rijksoverheid het doel gesteld dat het wagenpark in 2020 voor 20 procent uit zero emissie voertuigen bestaat en in 2028 volledig zero emissie is;
- Om deze doelen te realiseren zal de Rijksoverheid onder meer een project starten gericht op autodelen, initiatief nemen bij de ontwikkeling van logistieke hubs op plekken waar er een concentratie van Rijksvastgoed is en haar personeelsregelingen inzetten om duurzame mobiliteit te stimuleren.

De eerste twee punten worden in dit hoofdstuk verder uitgewerkt. De ontwikkeling van logistieke hubs wordt gerealiseerd door de rijksbrede categorie Vervoer.

Op dit moment heeft DJI nog niet de beschikking over de mobiliteitsdata die verder terugreikt dan 2023. Inzicht in het behalen van de doelstelling voor 2030 is om die reden niet mogelijk. Wel is de CO₂-uitstoot van 2023 in kaart gebracht in de onderstaande figuur.

CO₂-uitstoot alle modaliteiten

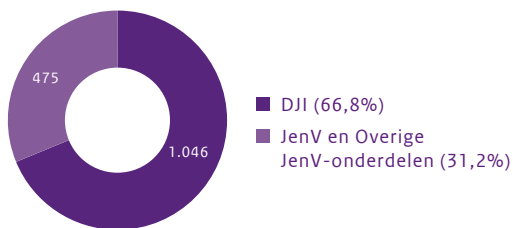

Figuur 11 CO₂-uitstoot alle mobiliteitsmodaliteiten van DJI in CO₂-e

4.2 Samenstelling wagenpark DJI

Binnen DJI is de Dienst Vervoer & Ondersteuning (DV&O) onder andere verantwoordelijk voor het wagenpark van DJI.

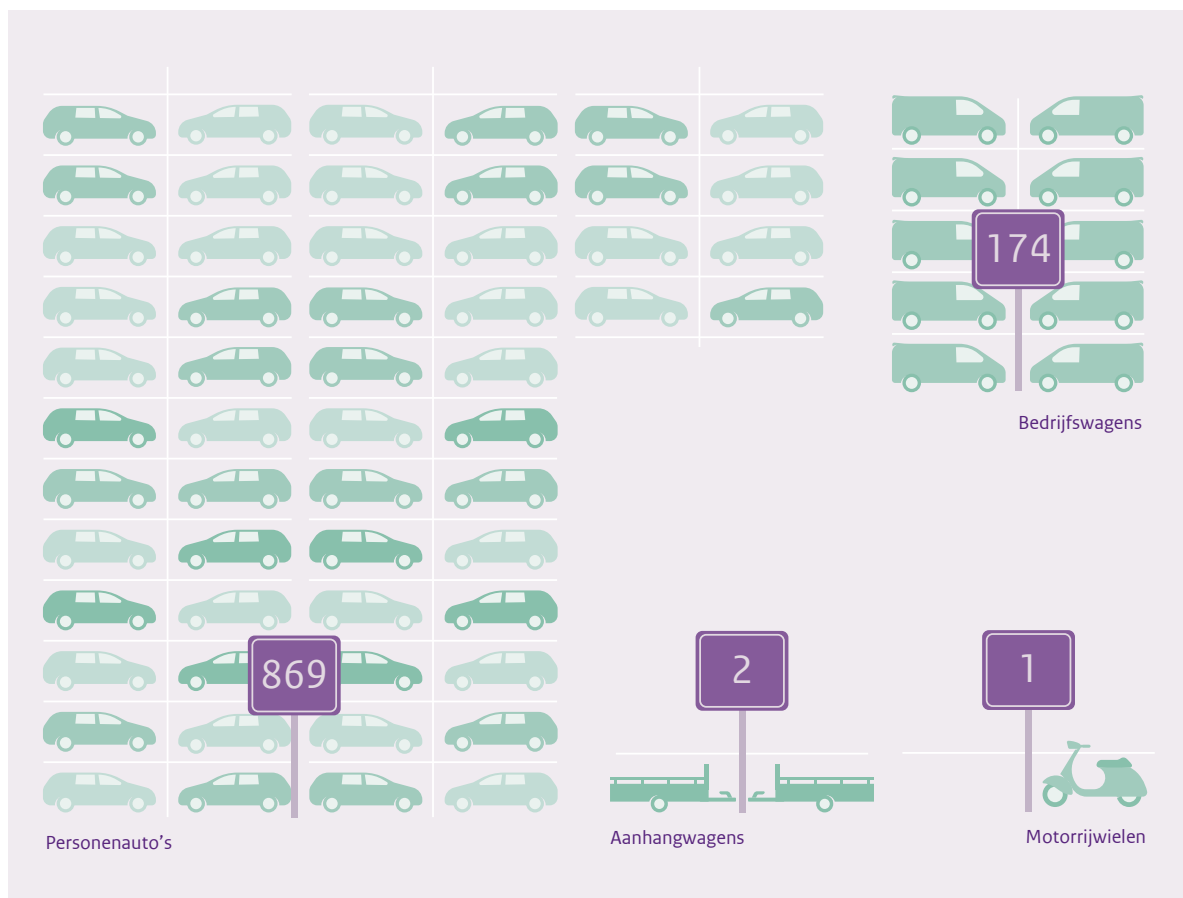
V

Figuur 12 Aantal voertuigen in het wagenpark van JenV en DJI.¹⁰

Onderstaande figuren en tabellen illustreren de status van het huidige wagenpark van DJI, evenals de bestellingen die DV&O het afgelopen jaar heeft gedaan voor DJI's wagenpark. In de figuren en tabellen is onderscheid gemaakt tussen de personenauto's en bedrijfswagens. Zoals figuur 14 illustreert, bestaat het wagenpark uit 1046 voertuigen, waarvan het merendeel personenauto's zijn. Volgens de gegevens van wagenparkbeheerder Leaseplan rijdt een voertuig binnen het wagenpark van DJI gemiddeld 29.116 kilometer in 2023. In totaal werd er in 2023 32,4 miljoen kilometer afgelegd door het wagenpark van DJI. Op een aantal uitzonderingen na bestaan de bedrijfswagens voornamelijk uit cellenbussen voor beveiligd vervoer van gedetineerden door DV&O.

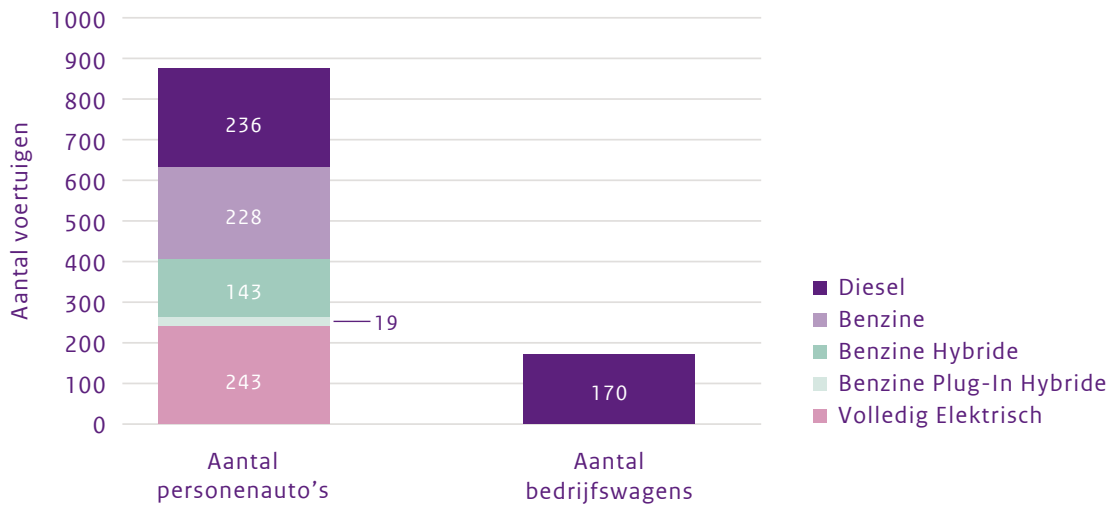
Aantal voertuigen in het wagenpark naar type

Figuur 13 Aantal voertuigen in het wagenpark naar type

¹⁰ De politie, Raad van de Rechtspraak en IVO Rechtspraak zijn hier niet in meegenomen.

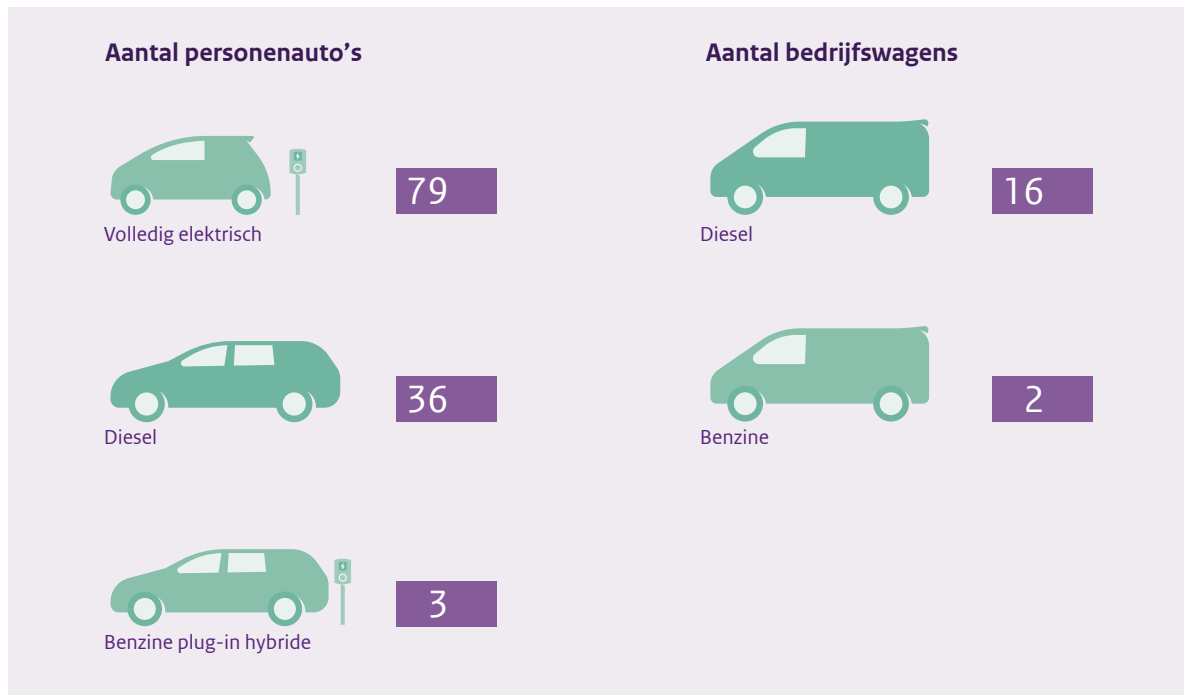
Wagenpark DJI gesorteerd op brandstof

Figuur 14 Samenstelling van het wagenpark op basis van brandstofgebruik op peildatum 31 december 2023.

Van het wagenpark zijn 243 voertuigen zero-emissie. Dit is 23% van het wagenpark en bestaat voornamelijk uit personenauto's. Het wagenpark beschikt over 1 elektrische cellenbus van de 170 in totaal.

Bestelde voertuigen wagenpark DJI 2023

Figuur 15 Aantal bestelde voertuigen voor het wagenpark op basis van brandstofgebruik op peildatum 31 december 2023.

Meer dan de helft van de CO₂-uitstoot van het wagenpark is afkomstig van dieselveertuigen. Een kwart van de uitstoot werd veroorzaakt door benzinevoertuigen. Zoals onderstaand figuur aantoon, zorgt elektriciteit voor de minste CO₂-uitstoot in het wagenpark.

CO₂-wagenpark DJI per type brandstof

Figuur 16 CO₂-uitstoot per type brandstof in 2023

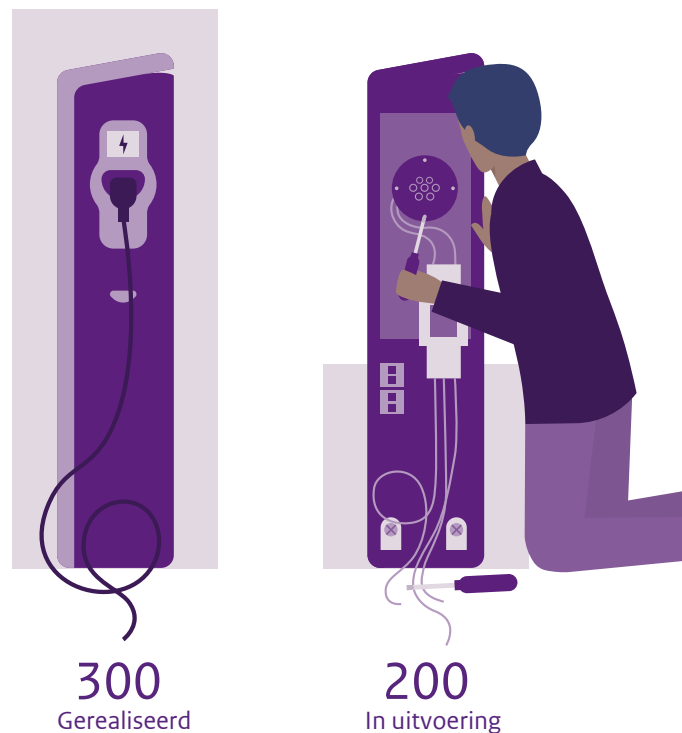
4.2.1 Laadpalen

Voor een zero-emissie civiel Rijkswagenpark in 2028 zijn voldoende laadvoorzieningen belangrijk. Naast het aanschaffen van zero-emissie auto's is dit een van de aandachtspunten voor DV&O in hun verduurzamingstraject voor het wagenpark ('DJI aan de stekker').

Voor de gebouwgebonden voertuigen en leasrijders is er door DV&O een behoefteonderzoek gedaan naar de benodigde hoeveelheid laadpunten op elke locatie. Het aantal benodigde laadpunten is nog niet overal gerealiseerd. Er is afgelopen jaar gewerkt aan het in kaart brengen van de situatie, met behoeften en knelpunten op locaties. Zo is gebleken dat er op de DJI-locaties en DV&O steunpunten behoefte is aan ongeveer 500 nieuwe laadpunten. Van deze 500 laadpunten zijn er 300 laadpunten uitgevoerd en 200 zijn in uitvoering of moeten nog worden uitgevoerd.

Op de 55 DJI-locaties en steunpunten dienen ten minste 16 locaties via de netbeheerder verzwaid te worden t.b.v. voldoende E-vermogen. Voor sommige locaties hangt deze e-verzwaring af van een combinatie met andere grote huisvestingsprojecten en of onmogelijkheden omtrent netcongestie. De uitvoering van deze laadpunten kan hierdoor langer dan gewenst op zich laten wachten.

Tot slot zijn er een aantal locaties, zoals bij sommige DV&O steunpunten, waar momenteel nog geen laadpunten zijn of er zijn minder laadpunten geplaatst dan gepland. Netcongestie, toekomstige verbouwingen en andere werkzaamheden belemmeren de uitrol op sommige locaties.

Figuur 17

4.3 Dienstfietsen

De overheid wil haar medewerkers stimuleren om op de fiets naar het werk te komen. Door dienstfietsen te plaatsen op diverse overheidslocaties, kunnen medewerkers eenvoudig met de fiets naar een nabij kantoor voor een overleg. Op verschillende rijkslocaties zijn deze dienstfietsen al te vinden, bijvoorbeeld op het DJI-hoofdkantoor in Den Haag.

DJI-medewerkers die werken op het hoofdkantoor kunnen gebruik maken van de rijksbrede dienstfietsenregeling. Zo kunnen rijksmedewerkers in de regio Den Haag via FM Haaglanden een dienstfiets lenen. FM Haaglanden houdt echter niet bij hoeveel fietsen er specifiek aan DJI-medewerkers worden uitgeleend. Daarnaast is er vanuit DJI geen systeem dat rapporteert hoeveel medewerkers gebruikmaken van de dienstfietsenregeling. Mogelijk beschikken sommige PI-locaties wel over dienstfietsen, maar een overzicht ontbreekt op dit moment.

Het gebrek aan een centraal DJI-reserveringssysteem voor dienstfietsen zorgt ervoor dat we voorlopig niet kunnen rapporteren op dit onderwerp.

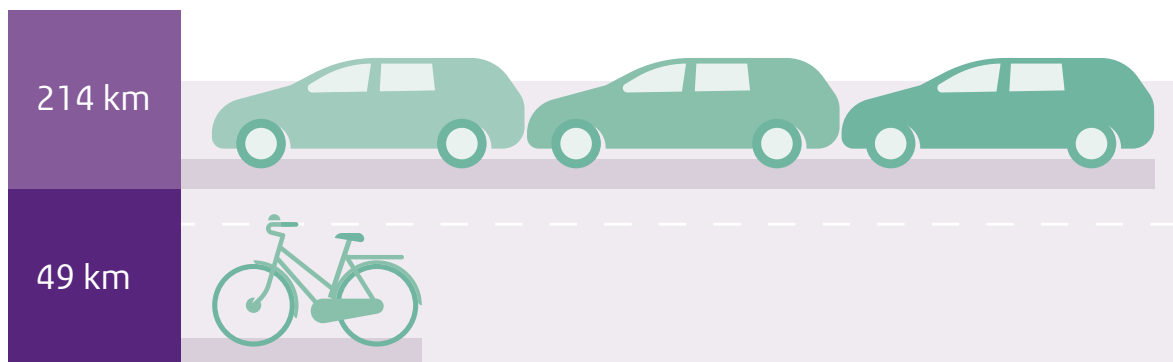
4.4 Woon-werkverkeer

Zoals eerder benoemd is een van de doelen uit het Klimaatakkoord de CO₂-uitstoot van zakelijke mobiliteit halveren in 2030 ten opzichte van 2016. Daarom is het noodzakelijk om inzicht te krijgen in het gebruik van privé-motorvoertuigen en privé-fietsen voor woon-werkverkeer.

Data uit de personeelsadministratie (P-Direkt) geeft ons een grove indicatie van het gebruik en de daaraan gekoppelde CO₂-uitstoot, aangezien werknemers hierin hun zakelijke kilometers declareren. Om de CO₂-uitstoot nauwkeurig te bepalen is het echter ook nodig om naast het aantal kilometers het type brandstof te weten. Op dit moment kunnen we dit nog niet uit de data halen.

Vanaf 1 januari 2024 is DJI verplicht te rapporteren over het aantal kilometers i.c.m. type brandstof. Na het invoeren van de benodigde gegevens ontvangt men per organisatie een overzicht met de berekende CO₂-uitstoot. Inzicht in het specifieke brandstofverbruik voor woon-werkverkeer zullen we in de volgende jaar- of kwartaalrapportage hopelijk kunnen laten zien.

Gemiddeld wekelijks gedeclareerde woon-werk kilometers DJI

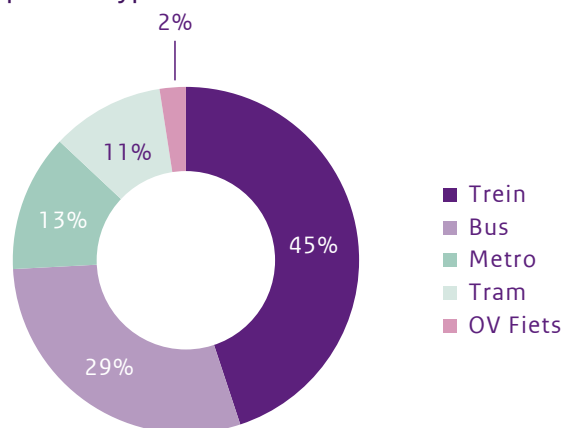
Figuur 18 Gemiddeld gedeclareerde kilometers voor woon-werkverkeer per week voor auto en fiets in 2023

4.5 Openbaar vervoer

Voor het openbaar vervoer heeft de Rijksoverheid een overeenkomst met Shuttel. Met de mobiliteitskaart van Shuttel kunnen werknemers van DJI met het openbaar vervoer reizen door heel Nederland. De mobiliteitskaart is te gebruiken voor woon-werkverkeer en voor zakelijke dienstreizen. Binnen DJI zijn er 2251 mobiliteitskaarten in gebruik: 1 op de 7 medewerkers van DJI maakt dus gebruik van een mobiliteitskaart. In totaal werd er 8.752.259 kilometer met het openbaar vervoer gereisd in 2023. Per mobiliteitskaart werd er 3.888 kilometer afgelegd, wat op ongeveer 75 kilometer per week per kaart neerkomt. Veel PI's en kantoorlocaties beschikken tevens over deelkaarten, die medewerkers zonder eigen mobiliteitskaart kunnen gebruiken voor een eenmalige dienstreis.

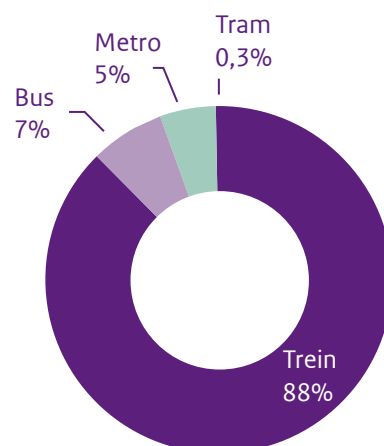
Onderstaande grafiek laat de verdeling van het aantal transacties van de verschillende OV-modaliteiten zien. Met het openbaar vervoer is het afgelopen jaar bijna 9 miljoen kilometer gereisd. Bijna 90 procent van de OV-kilometers van DJI worden afgelegd met de trein.

Transacties in het openbaar vervoer per OV-type

Figuur 19 Verdeling transacties openbaar vervoer (OV) in 2023

Totaal aantal kilometers per OV-type

Figuur 20 Gereide kilometers per type OV

4.6 Internationale treinreizen

Voor internationale dienstreizen is VCK Travel de vaste Travel Management Company (TMC) van alle ministeries. In 2023 reisden DJI-medewerkers 14.666 kilometer met de internationale trein. Er werden voor 35 internationale dienstreizen tickets geboekt om te reizen tussen diverse internationale bestemmingen. De meeste internationale treinbestemmingen zijn onze buurlanden en Frankrijk.

4.7 Vliegreizen

Een andere manier van dienstreizen naar het buitenland is met internationale vliegreizen. In de CAO Rijk (II) is afgesproken dat reizen van minder dan 8 uur met de trein moet worden gedaan; datzelfde geldt als een treinreis minder dan 1,5 keer de reistijd kost van een vliegtuig.

Minder dan 1 procent van de medewerkers van DJI (117 medewerkers) maakten in 2023 een buitenlandse dienstreis per vliegtuig. Het betrof 149 retourreizen waarmee 946.395 vliegekilometers werden gemaakt. Gezien het aantal medewerkers van DJI, is het totale aantal vluchten relatief bescheiden. Het hele ministerie van Justitie en Veiligheid vloog in 2023 meer dan 28 miljoen kilometer, drie procent deze vliegreizen worden door DJI gemaakt. De meestbezochte bestemming onder DJI-medewerkers is Bonaire in het Caribisch gebied, waarvoor 26 vliegtickets werden geboekt. Op Bonaire bevindt zich een van de justitiële inrichtingen van Nederland.

In totaal werd er in 2023 via vliegreizen 241 ton CO₂-e uitgestoten.

5. CO₂-Prestatieladder

Op 4 april 2023 heeft het ministerie van JenV het CO₂-Prestatieladder certificaat voor niveau 3 in ontvangst genomen. DJI maakt daar onderdeel van uit. De andere JenV-onderdelen die participeren in deze CO₂-Prestatieladder certificering zijn: het Bestuursdepartement, DJI, JIO, IND, de Raad voor de Kinderbescherming, CJIB, Justid, NFI, DT&V, Justis, NCSC, Schadefonds Geweldsmisdrijven, WODC, Openbaar Ministerie en het COA.

Het behalen en implementeren van de CO₂-Prestatieladder is geen doel op zich. Het is een middel om verduurzaming steviger en breder te borgen binnen onze organisatie. Het doel is om onze CO₂-uitstoot structureel te monitoren en om actief te gaan sturen op onze structurele CO₂-reductie.

In 2023 heeft DJI, als onderdeel van de CO₂-Prestatieladder van JenV, zich opnieuw ingezet om de voetafdruk van de organisatie nog beter in beeld te krijgen. Op 8 november j.l. vond de interne audit van DJI plaats. Half februari j.l. heeft de externe audit door de certificerende partij plaatsvinden. Wanneer het audit proces goed verloopt zal JenV voor zomer 2024 opnieuw worden gecertificeerd voor trede 3 van de CO₂-Prestatieladder.

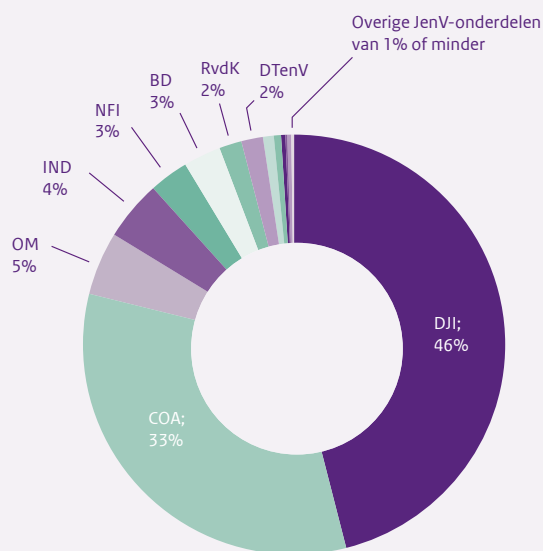
In 2024 zal samen met het programmateam verduurzaming JenV worden onderzocht hoe we door kunnen groeien naar niveau 4 van de CO₂-Prestatieladder.

Binnen niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder wordt er gekeken naar de uitstoot in scope 1 en 2, en naar zakelijk reizen (onderdeel van scope 3).

- Scope 1 omvat alle verbrandingsemissies van gas en brandstoffen die JenV heeft ingekocht, zoals gas voor de verwarming van gebouwen en benzine en diesel voor het wagenpark.
- Scope 2 omvat alle emissies van ingekochte elektriciteit en warmte, zoals elektriciteitsverbruik voor JenV panden en stadswarmte.
- Zakelijk reizen omvat alle uitstoot door dienstreizen van medewerkers met het vliegtuig, gedeclareerde kilometers met privé auto's van medewerkers, openbaar vervoer, en ingehuurd vervoer zoals taxi's. Bij JenV valt ook het vervoer van personen die met JenV in aanraking komen (b.v. gedetineerden, asielzoekers en vreemdelingen zonder verblijfstatus) binnen de definitie.

Voor de periode van 2019-2022 zijn de ecologische voetafdrukken gemaakt voor vijftien JenV-onderdelen en een hoofdrapport voor het gehele Ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor de CO₂-Prestatieladder voetafdruk van JenV is 2019 als basisjaar genomen. Van de deelnemende organisaties is DJI de grootste uitstoter van CO₂. De totale klimaatvoetafdruk van DJI in 2022 is 64.268 ton CO₂. Dit is 46 procent van de totale klimaatvoetafdruk van de vijftien onderzochte JenV-onderdelen.

Totale CO₂-uitstoot JenV naar onderdeel 2022

Figuur 21 Totaal CO₂-uitstoot J&V naar organisatieonderdeel 2022 (%)

6. Conclusie en aanbevelingen

Deze rapportage is gebaseerd op hoofdstuk 2 van het informatiestatuut en bevat informatie voor de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR). De informatiepunten die worden gevraagd hebben diffuse bronnen. Het ophalen van deze gegevens bleek dan ook een aanzienlijke opgave. Echter, deze data geeft wel een goed beeld van hoe DJI ervoor staat t.o.v. de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Het is na een drietal onderzoeken van extern adviesbureau Metabolic de eerste keer dat DJI zelf de rapportage ter hand heeft genomen. Op basis van deze rapportage komen we tot een aantal conclusies en aanbevelingen.

6.1 Conclusies

DJI heeft nog veel klimaatwinst te behalen. De impact van het klimaatakkoord komt steeds beter in beeld door inzicht in de cijfers. Daarbij is DJI een grootverbruiker binnen JenV met een verbruik van 55 procent van alle energie binnen het departement (excl. Nationale Politie).

Op een aantal onderwerpen doet DJI het goed. Binnen de organisatie wordt slechts zeer beperkt gevlogen en met de aansluiting op het windpark Maasvlakte II wordt bijna het hele elektriciteitsverbruik duurzaam opgewekt. Voor het realiseren van de doelstellingen op vermindering van het gasverbruik, de uitstoot van het woon-werkverkeer, de vergroening van het wagenpark en afvalscheiding is actie vereist.

Het bereiken van de rijksbrede doelstellingen is uitdagend. Gezien de omvang van de organisatie is het behalen van de verschillende doelstellingen een flinke opgave. Dat vraagt om het nemen van forse maatregelen. De casus Windpark Maasvlakte II laat zien dat een maatregel ook een groot effect kan hebben (meer dan 90% CO₂-reductie voor elektriciteit).

De juiste data voor deze rapportage vinden was een uitdaging. Veelal ontbreekt het eigenaarschap over de (herkomst van de) data. Tevens was het de eerste keer dat om de informatie gevraagd werd, wat het proces nog meer vertraagde.

6.2 Aanbevelingen

- Beleg monitoring en rapportage over de verduurzamingsopgave op één plek.
- Rapporteer periodiek conform de VMR-cyclus. Dat vergroot de noodzaak tot het op orde brengen van de data en verduidelijkt daarmee het eigenaarschap binnen de organisatie.
- Het is van belang om een duidelijke opdracht inclusief afspraken te formuleren met de betrokken (lijn) organisatie-onderdelen waar actie vereist is. Denk hierbij aan huisvesting (gasreductie), DV&O (wagenpark), het Facilitair Bedrijf DJI (afval) en DPMO (woon-werkverkeer).
- Ondersteun de organisatie-onderdelen bij de transitie naar een duurzame bedrijfsvoering en het realiseren van de doelen.
- Aansluiting bij rijksbrede actoren maakt het verschil. Dit is voor DJI essentieel gebleken bij het kunnen rapporteren over de gevraagde data. Het is dikwijls voor het eerst dat DJI zelf de data bekijkt en presenteert.
- Zorg voor afspraken tussen directie en de interne organisatie over de te behalen doelstellingen. De verduurzamingsopgave moet voor de betrokken interne onderdelen helder zijn.
- De transitie van de organisatie naar een duurzame bedrijfsvoering gaat verder dan de gevraagde data uit het informatiestatuut. Er moet ook ingezet worden op kennis en gedrag om echte stappen verder te komen. Er is ook een link te leggen naar het primair proces en het leefklimaat in detentie.
- Meer grote impactvolle maatregelen zoals het aansluiten op Windpark Maasvlakte II kunnen in de toekomst veel effect sorteren. Het verminderen van het gasverbruik door aansluiting op een warmtenet is daar een voorbeeld van.

7. Bijlagen

7.1 Informatiestatuut

Onderstaande tabellen geven de gevraagde informatie uit hoofdstuk 2 'Duurzaamheid' van het informatiestatuut weer. In de vierde kolom wordt aangegeven of de data ook beschikbaar is gebleken.

1.1 Energieverbruik rijkshuisvesting

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Aardgasverbruik	Aardgasverbruik, gecorrigeerd voor graaddagen	TJ	✓	Figuur 2,7 en 8
Elektriciteitsverbruik	Elektriciteitsverbruik (excl. laadpunten t.b.v. elektrische voertuigen)	TJ	✓	Figuur 3
Warmteverbruik	Warm water en stoom	TJ	✓	Figuur 4
Koudeverbruik	Koud water	TJ	nvt	
Werkelijk energiegebruik	Verbruik gas + elektriciteit + warmte + koude	TJ	✓	Figuur 4
Bruto vloeroppervlak	Het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlakte (bvo)	m2 bvo	✓	Tabel 2 in bijlage
CO ₂ -uitstoot per energiebron		kg CO ₂	✓	Figuur 5
Energielabel	Per rijkskantoor rijkskantoren	Energielabel	✓	Tabel 3 in bijlage
Energie-index (EI)	Per rijkskantoor	EI	nvt	
Gemiddeld energielabel	Alle Rijkskantoren	Energielabel	✓	Tabel 3 in bijlage
Gemiddeld energielabel	Eigen kantoren	Energielabel	✓	Tabel 3 in bijlage
Energie-index (EI) totaal	Alle Rijkskantoren	EI totaal	nvt	
Energie-index (EI) totaal	Eigen kantoren	EI totaal	nvt	
procent rijkskantoren met label A t/m C	Alle rijkskantoren	procent kantoren	✓	Tabel 3 in bijlage
procent rijkskantoren met label D t/m G	Alle rijkskantoren	procent kantoren	✓	Tabel 3 in bijlage
procent m2 bvo met label A t/m C	Alle rijkskantoren	procent m2 bvo	✓	Tabel 3 in bijlage
procent m2 bvo met label D t/m G	Alle rijkskantoren	procent m2 bvo	✓	Tabel 3 in bijlage
Gebruikersfunctie	Per gebouw			Tabel 4 in bijlage
Eigendomssituatie	Per gebouw			

1.2 Duurzame energie/hernieuwbare bronnen

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Elektriciteit Per contract/stelsel (JenV, rijkskantoren, etc):				
Elektriciteitsverbruik		MWh	✗	
Hernieuwbaar elektriciteitsverbruik		MWh - GVO NL	✗	
Hernieuwbaar elektriciteitsverbruik		MWh - GVO EU	✗	
Aandeel hernieuwbaar GVO NL	% van elektriciteitsverbruik totaal		✗	
Aandeel hernieuwbaar GVO EU	% van elektriciteitsverbruik totaal		✗	
Aardgas Per contract/stelsel (JenV, rijkskantoren, etc):				
Aardgasverbruik		m3 en TJ	✗	
Hernieuwbaar aardgasverbruik		m3 en TJ	✗	
Aandeel hernieuwbaar aardgasverbruik	% van het totaal		✗	

1.3 Opwekking hernieuwbare energie op rijksdaken

Vooralsnog zijn er alleen kwalitatieve gegevens, zoals hoeveel daken onderzocht zijn op theoretische geschiktheid, hoeveel haalbaarheidsonderzoeken plaats hebben gevonden om de daadwerkelijke geschiktheid te toetsen, hoeveel zonnepanelen geplaatst zijn, etc. Daarom is er geen kwantitatief overzicht.

1.4 Monitoring maatregelen 15% gasreductie

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Gasaansluitingen	Aantal aansluitingen		✓	Tabel 5 in bijlage
Gasvolumes 2018 t/m 2022		TJ	✓	Figuur 7, 8 & 9
Gebouwen gekoppeld aan aansluitingen			✓	Tabel 5 in bijlage
Historisch verbruik gemiddeld per maand	5 jaar gemiddeld	TJ	✓	Figuur 7
Werkelijk verbruik per maand		TJ	✓	Figuur 7
Besparingspercentage per maand		TJ	✓	Figuur 7

1.5 Naleving energiebesparingsvoorschriften Wet Milieubeheer

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Naleving van de erkende maatregelen voor Rijkskantoren		%	n.v.t.	

1.6 Omvang (rest)afval

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Kg afval totaal		Kg	✓	Tabel 6 in bijlage
Kg afval per mono stroom		Kg	✓	Tabel 7 in bijlage
Aandeel restafval		Kg	✓	Tabel 8 in bijlage

1.7 Mobiliteit zakelijk – Brandstofverbruik en gereden kilometers wagenpark

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Soort brandstof	Per civiele dienstauto in het wagenpark *	Diesel, bio-ethanol, benzine, LPG, GTL, CNG (aardgas), Bio-CNG (groengas), LNG, groene stroom, grijze stroom, grijze waterstof, groene waterstof, etc.	✓	Figuur 14
Aantal gereden kilometers	Per civiele dienstauto in het wagenpark	Kilometer	✓	Tabel 7 in bijlage
Brandstofverbruik	Per civiele dienstauto in het wagenpark	Liters, kg of kWh	✓	Tabel 7 in bijlage
CO ₂ -uitstoot well to wheel	Per civiele dienstauto in het wagenpark	Kg CO ₂	✓	Tabel 7 in bijlage

1.8 Mobiliteit zakelijk – Zero-emissie auto's

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Aantal auto's	Per organisatie en type auto's per aandrijving (benzine, diesel, elektrisch, hybride, gas, brandstofcel, etc.) in het wagenpark met onderscheid tussen zero-emissie en niet-zero-emissie	benzine, diesel, elektrisch, hybride, gas, brandstofcel, etc.	✓	Figuur 13 & 14
Daadwerkelijk bestelde auto's	Daadwerkelijk bestelde auto's (zoals bekend bij de categoriemanager civiele dienstauto's) per organisatie en per aandrijving (benzine, diesel, elektrisch, hybride, gas, brandstofcel, etc.) in het wagenpark met onderscheid tussen zero-emissie en niet-zero-emissie.	benzine, diesel, elektrisch, hybride, gas, brandstofcel, etc.	✓	Figuur 15

1.9 Mobiliteit zakelijk – Dienstfietsen (pas in 2024)

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Dienstfiets	Het aantal keren dat een dienstfiets is uitgeleend.	Fiets/elektrische fiets	N.v.t.	

1.10 Mobiliteit–Kilometers privé-motorvoertuig en privé-fiets

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Het aantal gedeclareerde kilometers met privé-motorvoertuig voor dienstreizen	Het aantal gedeclareerde kilometers met privé-motorvoertuig voor dienstreizen naar vervoermiddel en brandstofsoort: <ul style="list-style-type: none"> • Auto, benzine • Auto, diesel • Auto's die behoren tot de (plug-in) hybrides • Auto, 100 procent elektrisch • Auto, andere brandstoffen • Motorfiets, benzine • Motorfiets, elektrisch • Bromfiets/scooter, benzine • Bromfiets/scooter, elektrisch • Fiets • Elektrische fiets • Speed pedelec 	Kilometer	N.v.t.	
Het aantal gedeclareerde kilometers met privé-motorvoertuig voor woon-werkverkeer	Het aantal gedeclareerde kilometers met privé-motorvoertuig voor woon-werkverkeer naar vervoermiddel en brandstofsoort: <ul style="list-style-type: none"> • Auto, benzine • Auto, diesel • Auto's die behoren tot de (plug-in) hybrides • Auto, 100 procent elektrisch • Auto, andere brandstoffen • Motorfiets, benzine • Motorfiets, elektrisch • Bromfiets/scooter, benzine • Bromfiets/scooter, elektrisch • Fiets • Elektrische fiets • Speed pedelec 	Kilometer	✓	Figuur 18

1.11 Mobiliteit– Kilometers openbaar vervoer

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
<ul style="list-style-type: none"> • Aantal gereide kilometers per soort ov • Uitstoot per soort ov, op basis van well to wheel emissiefactoren • Met onderscheid naar woon-werkverkeer en dienstreizen. 	Soort ov: Trein, bus, tram, metro, BTM overig, Taxi, Boot, Greenwheels, Overig	Kilometer en Kg CO ₂ (WTW)	✓	Figuur 19 & 20

1.12 Mobiliteit zakelijk – Internationale treinreizen

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Internationale treinreizen per organisatie (ministeries, grote uitvoeringsorganisaties en organisatieonderdelen)	Aantal kilometers internationale treinreizen	Kilometer	✓	Tabel 9 in bijlage
Internationale treinreizen per organisatie (ministeries, grote uitvoeringsorganisaties en organisatieonderdelen)	Aantal treintickets per internationale bestemming		✓	Tabel 11 in bijlage

1.13 Mobiliteit zakelijk – Vliegreizen

Gegevens	Omschrijving	Eenheid	Aanwezig?	Data
Voor Rijk totaal, per stelsel, organisatie en gebouw:				
Mobiliteit zakelijk – Vliegreizen	Aantal gevlogen kilometers	Kilometer	✓	Tabel 10 in bijlage
	Aantal vluchten binnen afstandsklasse	Kilometer	✓	Figuur 23
	CO ₂ -uitstoot op basis van well to wheel emissiefactoren	< 700 km, 700-2.500 km, > 2.500 km	✓	Tabel 13 in bijlage
	Aantal tickets per bestemming		✓	Figuur 24
	Aantal tickets per class type	Business class, economy, etc.	✓	Tabel 10 in bijlage
	Aantal tussenstops per vlucht (exclusief niet ingeplande tussenstops of tussenstops zonder uitstappen passagiers)		✓	Tabel 12 in bijlage

7.2 Tabellen

Onderstaande tabellen dienen ter ondersteuning van het informatiestatuut.

Tabel 1 Energieverbruik in TJ

	Jaartotaal TJ	% Jaartotaal TJ	% reductie in 2023
Elektraverbruik TJ 2022	204	100%	
Elektraverbruik TJ 2023	198	97%	3%
Gasverbruik TJ 2022	302	100%	
Gasverbruik TJ 2023	287	95%	5%
Totaal reductie tov 2022			8%

Tabel 2 Bruto vloeroppervlak

Objectnummer	Plaats	Bvo	Markt segment	Objectnummer	Plaats	Bvo	Markt segment
JUS-2085	ALMERE	926	KV	Gevangeniswezen-283	S-GRAVENHAGE	1082	KV
JUS-2028	VEENHUIZEN	12393	GV	Gev-266	Veenhuizen	28058	GV
JUS-2088	ALKMAAR	978	KV	Gevangenis-2121	EVERTSOORD	16585	GV
JUS-2080	NIJMEGEN	9025	GV	Gevangenis-2122	EVERTSOORD	16585	GV
JUS-2086	ASSEN	3277	KV	Gevangeniswezen-271	Almelo	4100	KV
JUS-2036	Spijkernisse	13354	GV	JUS-2111	Veenhuizen	5216	GV
JUS-2016	Almelo	12080	GV	Gevangenis-2120	S-GRAVENHAGE	36363	GV
JUS-2010	ALMERE	17678	GV	GW-2125	ROTTERDAM	21500	GV
JUS-2043	NIEUWEGEIN	24827	GV	JUS-2034	ROTTERDAM	25564	GV
JUS-2083	DEN DOLDER	621	KV	Lan Dienst-2117	S-GRAVENHAGE	2662	KV
JUS-2031	SITTARD	20565	GV	JUS-2098	ZOETERMEER	2459	KV
Gevangeniswezen-294	Almelo	1198	KV	JUS-2096	NIEUWEGEIN	1722	KV
DBV-268	Badhoevedorp	40266	GV	JUS-2005	SOESTERBERG	33120	GV
Landelijke Dienst-273	Zaandam	666	KV	JUS-2094	TILBURG	1706	KV
JUS-2006	ALPHEN AAN DEN RIJN	32877	GV	Gevangenis-2134	Westzaan	68813	GV
JUS299	EINDHOVEN	1306	KV	JUS-2092	TER APEL	1643	KV
Jeugdinstellingen-290	Breda	13288	KV	JUS-2023	TER APEL	30433	GV
JUS-2044	Leeuwarden	20486	GV	JUS-2127	MIDDELBURG	13564	GV
JUS-2027	Zwolle	26770	GV	JUS-2030	KRIMPEN AAN DEN IJSSEL	28190	GV
JUS-2037	ARNHEM	12851	GV	JUS-2084	ROTTERDAM	1200	KV
JUS-2128	ROERMOND	16581	KV	JUS-2105	ZUTPHEN	861	KV
Gevangeniswezen-286	ROERMOND	16581	GV	JUS-2019	ZUTPHEN	15531	GV
JUS-2035	HOOGVLIET ROTTERDAM	12182	GV	JUS374	Nieuwersluis	15598	KV
JUS-2109	VEENHUIZEN	2566	GV	JUS375	Nieuwersluis	15598	KV
JUS-2089	ASSEN	1070,5	KV	JUS-2045	NIEUWERSLUIJ	15598	GV
JUS-2087	ASSEN	1070,5	KV	JUS-2107	GRAVE	815	KV
Gevangenis-2124	VUGHT	74412	GV	Gevangenis-2123	GRAVE	19985	GV

Objectnummer	Plaats	Bvo	Markt segment	Objectnummer	Plaats	Bvo	Markt segment
DBV-291	Rotterdam	251	KV	JUS-2090	SITTARD	981	KV
JUS-2025	ALPHEN AAN DEN RIJN	25421	GV	JUS-2093	ZWOLLE	800	KV
JUS-2042	Veenhuizen	21170	GV	JUS-2011	BALKBRUG	30876	GV
JUS-2132	Veenhuizen	21170	GV				

Tabel 3 Energielabels

Energielabel	Aantal gebouwen	Gebruiksoppervlak	Aantal gebouwen procent	Oppervlak procent
A+++++	0	0	0,0	0,0
A++++	1	65.289	0,2	2,2
A+++	6	167.311	1,4	5,5
A++	8	260.134	1,9	1,2
A+	5	37.202	260.134	8,6
A	68	839.300	16,4	27,8
B	31	314.036	7,5	10,4
C	59	551.039	14,3	18,3
D	16	143.768	3,9	4,8
E	11	65.106	2,7	2,2
F	6	43.119	1,4	1,4
G	12	72.576	2,9	2,4
Ontbekend	191	457.082	46,1	15,2
Totaal	414	3.015.962	100%	100%

Tabel 4 Gebruikersfunctie en eigendomssituatie

Hoofdgebruikersfunctie	Aantal gebouwen	Aantal m ² GO	Eigendomssituatie
Bijeenkomstfunctie overig	7	52.511	RVB
Celfunctie	30	342.384	RVB
Gezondheidsfunctie overig	2	12.316	RVB
Industriefunctie	19	116.306	RVB
Logiesfunctie overig	1	971	RVB
Kantoorfunctie	111	1.420.912	RVB
Onderwijsfunctie	3	16.684	RVB
Sportfunctie	6	10.066	RVB
Winkelfunctie	4	27.876	RVB
Woonfunctie	15	51.651	RVB
Overige gebruikersfunctie	17	480.403	RVB
Ontbekend (niet adresseerbaar)	199	483.884	RVB
Totaal	414	30.015.962	

Tabel 5 Gasaansluitingen en gebouwen gekoppeld aan aansluitingen

Informatie niet opgenomen in rapportage. Deze is desgewenst op te vragen.

Tabel 6 Afval totaal in Kg

Kg	
Kg afval totaal	6.163.572

Tabel 7 Afval per monostroom in Kg

Afvalstroom	Kg
Afval/restafval	4.828.811
Hout	437.370
Kolken	336.190
Swill	142.456
Schroot	121.689
GFT	113.780
Folie/kunststoffen	60.623
Matrassen	27.280
Bouw & sloop	22.720
Gevaarlijk afval	18.733
Puin	11.580
Glas	11.267
Staalzand	10.180
Vetten	6.900
Veegwerkzaamheden	6.620
Elektr(on)isch afval	4.912
Incontinentiematerialen	1.838
Koffiebekers	381
PMD	242

Tabel 8 Percentage restafval

In procenten	
Kg afval totaal	78 %

Tabel 9 Brandstofverbruik, gereden kilometers wagenpark en CO₂-uitstoot well to wheel

Brandstof	Totaal aantal liters	Gemiddelde verbruik van alle voertuigen in het DJI-wagenpark (in liters)	Totaal aantal gereden kilometers in het wagenpark	CO ₂ -uitstoot (in kilo's)
Aardgas	47	0,04	Onbekend	
Ad Blue	7.700	7	Onbekend	
Benzine	557.492	507	Onbekend	
Diesel	1.149.862	1047	Onbekend	
Elektra	830.253	756	Onbekend	
Totaal	2.545.354	2318	32,4	5.761.651

Tabel 10 Aantal gereden kilometers per OV-soort met de bijbehorende CO₂-uitstoot (well to wheel)

Type OV	Totaal aantal kilometers per OV-soort	Uitstoot well to wheel (Kg CO ₂)
Bus	623.511	67.963
Metro	438.036	0
OV Fiets	0	0
Tram	25.844	0
Trein	7.664.868	22.995

Tabel 11 Aantal kilometers internationale treinreizen

Totaal aantal kilometers	
Internationale treinreizen	14.666

Tabel 12 Vliegereizen - algemeen

	Aantal gevlogen kilometers	Aantal tickets per class type
Vliegereizen	946.395	28 businessclass 163 economy class

Tabel 13 Vliegereizen - CO₂ uitstoot op basis van Well to Wheel emissiefactoren

Afstandscategorie en class-type	Emissiefactor	CO ₂ -uitstoot DJI
Economy, <700 km	0,217	6190,21795
Business <700 km	0,343	0
Economy, tussen 700 en 2500 km	0,16	37786,416
Business, tussen 700 en 2500 km	0,288	0
Economy, > 2500 km	0,133	36380,39307
Business, > 2500 km	0,394	160524,9

Tabel 14 Gebruikte emissiefactoren

Categorie	Eenheid	Kg CO ₂ -eq (WTW)	Datum
Grijze stroom	kWh	0,536	Jan '24
Windkracht	kWh	0,0	Jan '24
Zonne-energie	kWh	0,0	Jan '24
Gemiddelde warmtenetten	GJ	8,8	Jan '24
Aardgas	Nm ³	2,134	Jan '24
Auto Middel – benzine	Liters	0,204	Jan '22
Auto – brandstofsoort onbekend	Voertuigkilometer	0,193	Jan '22
Trein internationaal - elektrisch	Reizigerskilometer	0,017	Jan '23
Vliegtuig economy, <700 km	Reizigerskilometer	0,217	Jan '22
Vliegtuig business <700 km	Reizigerskilometer	0,343	Jan '22
Vliegtuig economy, tussen 700 en 2500 km	Reizigerskilometer	0,16	Jan '22
Vliegtuig business, tussen 700 en 2500 km	Reizigerskilometer	0,288	Jan '22
Vliegtuig economy, > 2500 km	Reizigerskilometer	0,133	Jan '22
Vliegtuig business, > 2500 km	Reizigerskilometer	0,394	Jan '22
Tram	Reizigerskilometer	0,109	Jan '23
OV Fiets	Reizigerskilometer	0	Jan '23
Bus	Reizigerskilometer	0	Jan '23
Metro	Reizigerskilometer	0	Jan '23
Trein	Reizigerskilometer	0,003	Jan '23
Brandstof voertuigen en schepen – diesel (B7, 2020)	Liter	3,256	Jan '23
Brandstof voertuigen en schepen –benzine	Liter	2,821	Jan '23

Colofon

Afzendgegevens

Directie Facilitair, Huisvesting en Inkoop
Team Duurzaamheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon

Wolter van der Vlist
T 06 46846273

Auteurs

Wolter van der Vlist
Loes Mik
Corine Reine
Iris Koster
Laura van der Reijden